

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2988/2025
23.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА, место рада у ..., село ..., чији је пуномоћник Синиша Лунић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 854/25 од 21.05.2025. године, у седници одржаној 23.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 854/25 од 21.05.2025. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2596/24 од 30.10.2024. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име увећане плате за прековремени рад за период од новембра 2018. године до новембра 2020. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као у садржини тог става. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да му на име увећане плате за прековремени рад исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као у садржини тог става. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 203.200,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 854/25 од 21.05.2025. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име увећане плате за прековремени рад за период од новембра 2018. године до новембра 2020. године исплати појединачне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као у садржини тог става. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу

трећем изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужена да му накнади парничне трошкове у износу од 203.200,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате и обавезан тужилац да туженој на име накнаде парничних трошкова исплати износ од 18.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био професионално војно лице на служби у ... Ваздухопловној бригади. Решењем тужене 03.03.2017. године тужиоцу је одређен основни коефицијент према чину и дужности од 0,89, по основу посебних услова службе у Војсци Србије додатни коефицијент у висини од 20% основног коефицијента, по основу навршених година рада у радном односу одређен додаток на плату у вредности од 1,2%, који ће се увећати за 0,4% од плате за сваку следећу навршену годину рада у радном односу, и по основу посебних услова службе, а због тежине, карактера и трајања рада, додатни коефицијент у висини од 0,226 основног коефицијента. Изведен је доказ вештачењем од стране судског вештака економско – финансијске области и утврђено да је тужилац остварио прековремене сате. Утврђена је и висина потраживања тужиоца. Тужилац није поднео захтев надлежној војној јединици за коришћење слободних сати, односно за признавање права на накнаду по основу прековременог рада.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са одредбама члана 85. и члана 98. Закона о Војсци Србије, члана 34. и члана 35. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије усвојио тужбени захтев за исплату увећане плате за прековремени рад за утужени период. Како тужена није омогућила тужиоцу коришћење слободних сати остварених прековременим радом, нити му је исплатила увећану плату по том основу, одговорна је насталу штету коју је проуроковао њен орган у складу са чланом 172. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, с позивом на одредбе члана 6. став 1, члана 83, члана 85, 98. и 141. Закона о Војсци Србије, члана 34. и члана 57. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије. Тужилац није подносио захтев надлежном старешини за признавање слободних сати на име прековременог рада, а за остваривање права по основу прековременог рада било је неопходно да се обрати старешини војне

јединице ради признавања и конкретизовања тог права, односно утврђивање права на слободне сате, као правила, или права на исплату увећане плате као изузетка, за које је потребно утврдити испуњеност предвиђених услова (немогућност коришћења слободних сати због обимности прековременог рада и постојања сагласности министра одбране за исплату прековременог рада). О праву тужиоца на увећану плату за прековремени рад одлучује решењем надлежни старешина. Такав акт има својство управног акта чија се судска контрола остварује у управном спору. Како тужилац за период потраживања није предузео све потребне радње ради остваривања права на накнаду за прековремени рад, нити му је то право признато у управном поступку решењем надлежног старешине нема незаконитог, односно неправилног рада државних органа, службених лица, а тиме ни услова за грађанско-правну одговорност државе за накнаду штете у смислу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима. Стога тужилац нема право на тражену исплату накнаде за прековремени рад у спорном периоду.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, професионално војно лице, тужбеним захтевом тражи исплату увећане плате по основу прековременог рада јер по основу остварених сати прековременог рада није користио слободне дане. У утуженом периоду није подносио захтеве надлежном старешини за признавање слободних сати на име прековременог рада. Тужена у том периоду није извршила прераспodelу радног времена.

Наиме, професионалном војном лицу због посебних услова под којима врши службу у Војсци Србије према члану 83. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник Републике Србије“, број 116/07 ... 94/19) утврђује се коефицијент за обрачун плате који је од 20% до 50% већи од коефицијента који се утврђује на основу положаја и чина. Као елемент посебних услова рада под којима професионално војно лице врши службу у ВС предвиђен је између осталог и рад дужи од пуног радног времена, којим се у складу са ставом 2. истог члана сматра рад у случају предузимања мера приправности, узбуне у јединици, односно установи, за време војних вежби, борбе против елементарних непогода, дежурства или сличних дужности у команди, јединици или установи Војске Србије, као и у приликама које захтевају да се продужи започети рад чије би обустављање или прекидање имало штетне последице за оперативну способност команде, јединице односно установе, или би била нанета материјална штета, или угрожени животи и здравље војних лица и других грађана. Према Правилнику о платама професионалних припадника Војске Србије („Службени војни лист“ број 10 од 20.04.2017. године – пречишћени текст) официру, односно подофициру у радном односу на неодређено време због посебних услова рада под којима врши службу у Војсци Србије прописаних чланом 83. став 1. и 2. Закона о Војсци Србије припада коефицијент за посебне услове службе у Војсци Србије у висини 25% од основног коефицијента (члан 15 став 2 Правилника). Такође, професионалном војном лицу у складу са чланом 85. Закона о Војсци Србије увећава се плата за часове ноћног, рада у дане празника који су законом одређени као нерадни

дани и рада дужег од пуног радног времена, осим рада дужег од пуног радног времена из члана 83. став 1. овог Закона. У складу са чланом 35. став 4. Правилника професионалном припаднику Војске Србије који прековремено ради у случајевима прописаним чланом 83. став 1. и 2. Закона не припада увећање из члана 32. и 33. овог Правилника и става 1. до 3. овог члана.

Дакле, када се не ради о раду дужем од пуног радног времена из члана 83. Закона о Војсци Србије професионални припадник Војске Србије има право на увећање плате из члана 85. став 1. Закона о Војсци Србије и члана 35. Правилника. С тим у вези када професионално војно лице у складу са чланом 98. став 1. истог закона, уз писмени налог старешине, по потреби службе ради дуже од пуног радног времена то право остварује у складу наведеним Правилником. У том смислу у складу са чланом 35. став 1. Правилника има право на слободне сате (сат и по за сваки сат прековременог рада), а само изузетно му се може исплатити увећана плата за 26% вредности радног сата под условом да није могао да искористи слободне сате због тога што природа послова радног места захтева тако обиман прековремени рад, али уз претходно прибављену сагласност министра одбране (члан 35. став 3. Правилника).

Међутим, имајући у виду одредбе члана 141. и 142. Закона о Војсци Србије и члана 52. став 3. Правилника према коме надлежни старешина решењем утврђује и додатке на плату (изузев додатака за ноћни рад и рад у дане празника који нису радни дани, а који се остварују на основу радне листе), накнаду плате (изузев накнаде плате за време одсуства са рада на дан празника који је нерадни дан, а која се остварује на основу радне листе), отпремнину, јубиларне награде, за остварење права по основу прековременог рада, како је правилно нашао другостепени суд, неопходно је обраћање старешини војне јединице ради признања и конкретизовања тог права – утврђивања права на слободне сате, као правила или права на исплату увећане плате, као изузетка за који морају бити испуњени услови предвиђени чланом 35. став 3. Правилника. То значи да уколико професионални припадник војске не поднесе захтев надлежном старешини за признавање слободних сати на име прековременог рада или утврђење права на исплату увећане плате не постоји основ његовог евентуалног потраживања увећане плате за прековремени рад. С тим у вези, полазећи од утврђеног чињеничног стања правилан је закључак другостепеног суда, да у конкретном случају нема основа за потраживање тужиоца.

Наиме, тужиоцу би, евентуално припадала накнада штете у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима због незаконитог или неправилног рада државног органа, у ситуацији да му није омогућено коришћење слободних сати признатих правноснажним решењем надлежног старешине, односно да није извршена исплата новчаног износа утврђеног таквим решењем, о чему се у овом случају имајући у виду утврђено чињенично стање не ради.

Имајући у виду наведено неосновани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права. Указивање ревидената на дугачију судску праксу изражену у одлукама нижестепених судова не спречава правилну примену материјалног права у конкретном случају.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**